

نفوذ جاسوسان روسی در تفلیس

۶ آبان ۱۴۰۴ ساعت ۲۱:۱۵

روسیه با اعزام جاسوسان در پوشش تاجر به تفلیس، همزمان با استقرار نظامی در قفقاز، زمینه جذب مردم و خان‌های محلی به سوی خود را فراهم آورد تا سلطه سیاسی‌اش در گرجستان تثبیت شود.

در ادامه حمایت نظامی روسیه از ایران، مرحله‌ای تازه از عملیات پنهانی آغاز شد. جاسوسان به ظاهر بازرگان، وارد پایتخت گرجستان شدند تا مردم و بزرگان محلی را از تکیه به ایران بازدارند و به پذیرش حمایت روسیه ترغیب کنند: «همزمان با این تحرکات تعدادی جاسوس در لباس تاجر وارد تفلیس شدند و تلاش داشتند مردم را به طرف دولت روسیه جذب نمایند. در این احوال همسر ایرانی و فرزندش الکساندر که در برخی منابع ایرانی اسکندر میرزا خوانده می‌شد، از خیانت او خشمناک شدند و مراتب را به دولت مرکزی ایران گزارش دادند. از آن طرف گردانهای روسی در منطقه مستقر شدند، آنها ضمن اینکه آتش کینه را در گرجستان شعله‌ور می‌ساختند، تلاش می‌کردند خانه‌های دیگر را هم به اطاعت از روسیه وادار نمایند. ایرانی که مستحضر به حمایت روسیه بود، اجدادش حدود چهار قرن تابع ایران بودند، هدف روسیه هم صرفاً حمایت از او نبود، بلکه هدف متمرکز شدن در منطقه استراتژیک قفقاز بود که نیروهای روسی را هر چه بیشتر به ایران و عثمانی نزدیک می‌ساخت. در حقیقت منظور اصلی، پیشبرد سیاست‌های رسمی روسیه بود که از این طریق یعنی راه نظامی انجام می‌شد. روسیه همزمان شروع به حمایت از خوانین محلی کرد. پیشتر در سال ۱۷۸۲ برخی از روحانیون ارمنی و ملاکین بزرگ از کاترین خواسته بودند آنها را تحت حمایت خود قرار دهد. سه سال بعد نمایندگان کلیسای او چمیادین در ایروان و از آن طرف صاحبان صنایع بزرگ و ملاکین در روسیه تلاش‌های فراوانی در این راه مبذول داشتند. والی تفلیس که از نظر قانونی تبعه ایران بود، در برابر تحرکات عده‌ای از داغستانی‌ها که به اشاره روسیه انجام می‌گرفت خود را تحت حمایت تزار قرار داد»

منبع: حسین آبادیان، روایت ایرانی جنگ‌های ایران و روس، تهران، مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی وزارت خارجه، ۱۳۸۰، ص ۲۰.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۵۰۲۲۷/نفوذ-روس-جاسوسان-تفلیس>